

การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์*
THE APPLICATION OF THE KING'S SCIENCE IN THE OPERATION OF THE STUDENT
SUPPORT SYSTEM KALASIN PHILOSOPHY EDUCATION CENTER

วรรณกร หมั่นเก็บ¹, วิมลพร สุวรรณแสนทวี²
Wannakorn Mankeb¹, Vimonporn Suwanseantawee²
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด^{1,2}
Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus, Thailand.^{1,2}
Email : wannakorn.mk@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ และ 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนทั้งสิ้น 107 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test แบบ Independent และ ค่า F-test (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่มีอายุต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ผลการศึกษาข้อเสนอแนะการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1) ด้านการรู้จักนักเรียน ควรจัดให้มีโครงการสื่อสารสัมพันธ์บ้านโรงเรียน จะเป็นการสร้างสัมพันธ์ไมตรีอย่างใกล้ชิดกับผู้ปกครอง 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรประสานความร่วมมือร่วมกับทุกฝ่าย เพื่อให้มีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ควรชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนา

นักเรียน โดยการประชุมผู้ปกครองและอธิบายถึงความสำคัญของแนวทางส่งเสริมและพัฒนา เพื่อให้ผู้ปกครองจะได้ทราบพฤติกรรมของนักเรียน แนวทางส่งเสริมพัฒนา พฤติกรรมของบุตรหลานร่วมกันกับครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองท่านอื่น ๆ 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ควรจัดอบรมและให้ความรู้กับครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ควรให้ความใกล้ชิดกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และ 5) ด้านการส่งต่อ ควรมีการติดต่อ ติดตามกับผู้ปกครองนักเรียนผ่านออนไลน์หรือการพบปะอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการแก้ปัญหาในขั้นต่อไป

คำสำคัญ : 1. การประยุกต์ใช้ 2. ศาสตร์พระราชา 3. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ABSTRACT

The objectives of this research paper were 1) to study the application of King's Philosophy in the operation of the student support system Kalasin Special Education Center 2) to compare the application of King's Science in the operation of the student support system, Kalasin Special Education Center, and 3) to collect recommendations for the application of King's Science in the operation of the student support system, Kalasin Special Education, The target group consisted of 107 administrators, classroom teachers, and caregivers for disabled children of Kalasin Special Education Center. The research tool was a questionnaire Statistic used in data analysis was percentage, mean, standard deviation, independent t-test and F-test (One-way ANOVA). When the differences were found, the pairwise heterogeneity test was performed using Scheffe's method.

The results of the study recommendations showed that: 1) The condition of the application of King's Science in the operation of the student support system, Kalasin Special Education Center overall and individual aspect was at a high level. 2) The comparative results of the application of King's Science in the operation of the student support system, Kalasin Special Education Center found that administrators, classroom teachers, and caretakers of disabled children with different positions, applying the King's science in the operation of the student care system overall, there was no difference. Administrators, class teachers, and caretakers of disabled children with different ages, there was an application of King's Science in the operation of the student support system both overall and individual aspects were not different, and administrators, class teachers, and caretakers of disabled children with different work experience, there was an application of King's Science in the operation of the student support system both overall and individual aspects, the difference was statistically significant at the 0.05 level. 3. The results of the study recommendations the application of King's Science in the operation of the student support system, found that: 3.1 knowing

student individually: there should be a home school relations project which it will create a close relationship with parents such as, student home visits, individual interviews, and parent meetings which will create teachers understand students more 3.2 student screening: should coordinate cooperation with all parties to participate in student screening 3.3 promotion and development: parents should be informed about the importance of promoting and developing students by meeting parents and explaining the importance of the promotion and development approach for parents to know the student's behavior, guidelines to promote, and develop your child's behavior was shared with teachers, counselors, and other parents 3.4 prevention and problem solving: training and knowledge should be organized for class teachers, caretakers of disabled children on guidelines for preventing and solving student problems, class teachers, and caretakers of disabled children, equal intimacy should be given to all students, and 3.5 referral: should have contact with parents of students through online or regular meetings for as to solve the problem in the next step.

Keywords : 1. The Application 2. The King's Science 3. Student the Student Support System

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ศาสตราจารย์พระราชาที่ทรงพระราชทานทั้งพระราชดำริและพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักองค์ความรู้ 6 มิติ หลักการทรงงาน 23 ข้อ ยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นศาสตร์ที่เกิดจากการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ที่นอกจากพระราชทานข้อคิด พระองค์มีลักษณะที่ทรงดำเนินการในการสอนและชี้แนะการแก้ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินงาน ในการสอนและชี้แนะการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน การให้ความยั่งยืน องค์ความรู้ทุกเรื่องของพระองค์ที่พระราชทานให้แก่พสกนิกรเป็นองค์ความรู้ที่ได้มีการผ่านประสบการณ์มาแล้วโดยมีการพระราชทานผ่านวิธีการต่าง ๆ ทั้งด้านการสอน การแก้ไขปัญหา การคิดค้นนวัตกรรม การให้ความยั่งยืนที่ก่อประโยชน์แก่พสกนิกรทั้งด้านการเกษตร ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา (คณะกรรมการขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราชา สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ, 2560) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ทรงให้ความสำคัญด้านการพัฒนาคน ด้วยการศึกษายเป็นอย่างมาก โดยทรงพัฒนาทางการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนมาโดยตลอด เพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงแม้แต่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และสถานที่ห่างไกล (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2563) ศาสตร์พระราชาเป็นศาสตร์ที่พัฒนาคนให้มีการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง มุ่งเน้นให้เกิดทักษะ กระบวนการคิด กระบวนการวางแผน ค้นหาคำตอบด้วยการฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้ที่จะจัดให้เกิดการพัฒนาคนได้นั้นก็คือครู ซึ่งเป็นผู้จัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาคูณลักษณะของผู้เรียน

ศาสตร์พระราชาสอนให้ครูต้องพัฒนาตนเอง ทั้งองค์ความรู้ การปฏิบัติ การเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน (ศาลินา บุญเกื้อ และ นันทกาญจน์ ชินประพันธ์, 2557)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 10 กำหนดว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส (สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา, 2562) อีกทั้งพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 5 กำหนดว่า คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และมีสิทธิเลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นของบุคคลนั้น (สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา, 2551) การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือผู้ด้อยโอกาส เรียกว่าการศึกษาพิเศษ ซึ่งหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ต้องเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล (สุบัน พรเวียง, 2557) ดังนั้น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความพิการในด้านต่าง ๆ จึงเป็นงานที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง เพราะโดยสภาพความพิการของพวกเขาเหล่านั้นที่ต้องการความช่วยเหลือในขั้นพื้นฐานเพื่อตอบสนองให้พวกเขาได้แสดงศักยภาพได้อย่างเต็มที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีนโยบาย ให้สถานศึกษาจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบและเกณฑ์ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็งและมีศักยภาพมากขึ้น สามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อเป็นการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ มีหน้าที่ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 9 ประเภท ที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการถึง 18 ปี เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ได้แก่ ทักษะพื้นฐาน และทักษะจำเป็นพิเศษเฉพาะความพิการหรือทักษะจำเป็นอื่น ๆ เน้นการสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้ปกครองในเรื่องการดูแลช่วยเหลือกระตุ้นพัฒนาการและพัฒนาศักยภาพให้เทียบเคียงกับพัฒนาการเด็กทั่วไปให้มากที่สุด (สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2565) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ จึงตระหนักในสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยได้จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาอย่างต่อเนื่อง ตามรูปแบบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อนักเรียน มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกศูนย์ฯ รวมทั้งวิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือต่าง ๆ แต่จากการรายงานผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2564 ยังประสบปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลายประการ เช่น ผู้บริหารและครู ส่วนใหญ่มีภาระค่อนข้างมาก บุคลากรที่มาปฏิบัติงานใหม่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการเข้าถึงพื้นที่ของเด็กพิการมีความลำบากในการเดินทาง และปัญหาผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง นอกจากนี้ผู้ปกครองบางส่วนไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์, 2563)

จากสภาพและปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้วิจัยได้นำยุทธศาสตร์พระราชทาน หลักการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา คือ การเรียนรู้ กระบวนการคิดบนรากฐานการเข้าใจมนุษย์ การเข้าถึงข้อมูลเพื่อให้การสร้างสรรค์นั้นตอบสนองความต้องการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และการพัฒนาด้วยความรู้และภูมิปัญญาที่ไม่จำกัดอยู่เพียงด้านในด้านหนึ่ง ตลอดจนการทดลองปรับปรุงจนได้ผลลัพธ์ที่ยั่งยืนและสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างไม่รู้จักจบ กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อที่จะนำผลการวิจัยที่ได้เป็นแนวทางการนำศาสตร์พระราชมานำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม ตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์การทำงาน

2.3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

3. สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่มีตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

4.1 ทำให้ทราบระดับสภาพการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งจะทำให้ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดีขึ้น เป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดและสามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นขั้นตอน

4.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

4.3 ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ นำไปใช้เป็นแนวทางการนำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

5. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนประชากรทั้งสิ้น 107 คน (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์, 2565)

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย ตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

5.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบของแต่ละข้อ โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบของแต่ละข้อ ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.94 โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามและอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม พร้อมนัดหมายช่วงเวลาของการเก็บแบบสอบถามกลับคืน และตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าความแตกต่างการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กับปัจจัยส่วนบุคคล

5.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่า t-test แบบ Independent และ ค่า F-test (One-Way ANOVA)

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการวิเคราะห์สภาพการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และระดับสภาพการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน

การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการประยุกต์ใช้			
	μ	σ	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.11	0.83	มาก	1
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.01	0.88	มาก	5
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา	4.08	0.83	มาก	3
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.10	0.86	มาก	2
5. ด้านการส่งต่อ	4.07	0.82	มาก	4
โดยรวม	4.07	0.84	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.07$, $\sigma = 0.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\mu = 4.11$, $\sigma = 0.83$) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.86$) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ($\mu = 4.08$, $\sigma = 0.83$) ด้านการส่งต่อ ($\mu = 4.07$, $\sigma = 0.82$) และด้านการคัดกรองนักเรียน ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.88$)

6.2 ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งต่อ ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ มีการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6.3 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า 3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรจัดให้มีโครงการสื่อสารสัมพันธ์บ้านโรงเรียน จะเป็นการสร้างสัมพันธ์ไมตรีอย่างใกล้ชิดกับผู้ปกครอง เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน สัมภาษณ์เป็นรายบุคคลและการประชุมผู้ปกครอง จะทำให้ครูเข้าใจนักเรียนมากยิ่งขึ้น 3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรประสานความร่วมมือร่วมกับทุกฝ่าย เพื่อให้มีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน 3.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ควรชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการส่งเสริม

และพัฒนานักเรียน โดยการประชุมผู้ปกครองและอธิบายถึงความสำคัญของแนวทางส่งเสริมและพัฒนา เพื่อผู้ปกครองจะได้ทราบพฤติกรรมของนักเรียน แนวทางส่งเสริมพัฒนา พฤติกรรมของบุตรหลาน ร่วมกันกับครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองท่านอื่น ๆ 3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ควรจัดอบรม และให้ความรู้กับครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ควรให้ความใกล้ชิดกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน 3.5 ด้านการส่งต่อ ควรมีการติดต่อ ติดตามกับผู้ปกครองนักเรียนผ่านออนไลน์หรือการพบปะอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการแก้ปัญหาในขั้นต่อไป

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ มีการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราช คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา มาผสมผสานกับการดำเนินงาน โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนมาก และเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หมวด 7 มาตรา 63 บัญญัติว่าโรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษา ฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบ ต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนนักศึกษา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงเปรียบเสมือน การ ส่งเสริม พัฒนาการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อให้เด็กนักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤติทั้ง ปวง เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้าน ร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนให้มีทักษะในการดำรงชีวิต จึง จำเป็นที่ทุกโรงเรียนในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียนนาระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนมาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน ซึ่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่ง หมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมถวิลรัตน์ อาชาติ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพ และแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนพานทองสาขานุบาลณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนพานทองสาขานุบาลณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิดา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนชะอากุณหญิงเนื่องบุรี พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอากุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

7.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชในการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครูประจำชั้น

และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และ พี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งทางศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้มีการจัดทำโครงการ กำหนดนโยบาย และวางแผนในการพัฒนาครูและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนให้ตรงกับความเป็นจริง มีการคัดกรองนักเรียน มีการส่งเสริมพัฒนานักเรียน โดยการวางแผนการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนตามแต่ละกลุ่ม มีการให้คำปรึกษาและแนะนำเบื้องต้นแก่นักเรียน มีการวางแผนในการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญ และมีการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียนโดยมีกระบวนการขั้นตอนส่งต่อที่มีความชัดเจน จึงทำให้ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรินทร์ ชูหนาว (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวม จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

ส่วนผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่มีอายุต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่มีอายุต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและมีความมั่นใจ ในการปฏิบัติการดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จนสามารถนำความรู้ ความเข้าใจไปสู่การปฏิบัติได้ตามกระบวนการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันจิรา ไชยรัตน์ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

และผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวลา ไชยฤทธิ์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชเพื่อการปฏิบัติงานชุมชนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการ

ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาประยุกต์ใช้เพื่อการปฏิบัติงานชุมชนของครู กศน.ตำบล จำแนกตามประเภทการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา สุขสำแดง (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ตามประสบการณ์ในการทำงานมีปัญหา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. องค์ความรู้ใหม่

การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตามแนวทางศาสตร์พระราชา ดังนี้

1) การเข้าใจ (Understanding) ดำเนินการ ดังนี้

1.1) สำรวจสภาพปัจจุบัน/ปัญหาของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยศึกษาจากข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การรายงานผลโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.2) ศึกษาทำความเข้าใจการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน คือ (1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) ด้านการคัดกรองนักเรียน (3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน (4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา (5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

1.3) วิเคราะห์การสร้างรูปแบบในการดำเนินงาน โดยการนำหลักศาสตร์ของพระราชา (Sustainable Development) มาใช้ในการจัดทำ Model ในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

2) กระบวนการเข้าถึง (Connecting) ดำเนินการ ดังนี้

2.1) ลงพื้นที่ชุมชนเพื่อครูจะได้เข้าถึงตัวนักเรียนและครอบครัวให้ได้มากที่สุด อาจจะโดยการเยี่ยมบ้าน การสอบถามผู้นำชุมชน การเข้าไปให้ความเป็นมิตรกับผู้ปกครองนักเรียนแต่ละครอบครัวเพื่อให้เขาให้ความไว้วางใจ เพื่อจะได้รับทราบปัญหาของนักเรียนแต่ละคน และนำมาคัดกรอง จัดกลุ่มปัญหาในแต่ละด้าน ทั้งในด้านการเรียน พฤติกรรม ด้านเศรษฐกิจ หรือปัญหาอื่น ๆ ที่เขาต้องการให้ช่วยเหลือ เพื่อสำรวจบริบทชุมชนจากข้อมูลเชิงประจักษ์

2.2) สร้างความเข้าใจร่วมกันให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน ช่วยกันป้องกันและแก้ไขปัญหา

3) กระบวนการพัฒนา (Developing)

3.1) ดำเนินการประชุม หรือ ทำ PLC ร่วมกันเพื่อช่วยกันหาแนวทางแก้ไขและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา พัฒนาส่งเสริมนักเรียนที่ไม่มีปัญหาและพร้อมที่จะพัฒนาตนเองได้

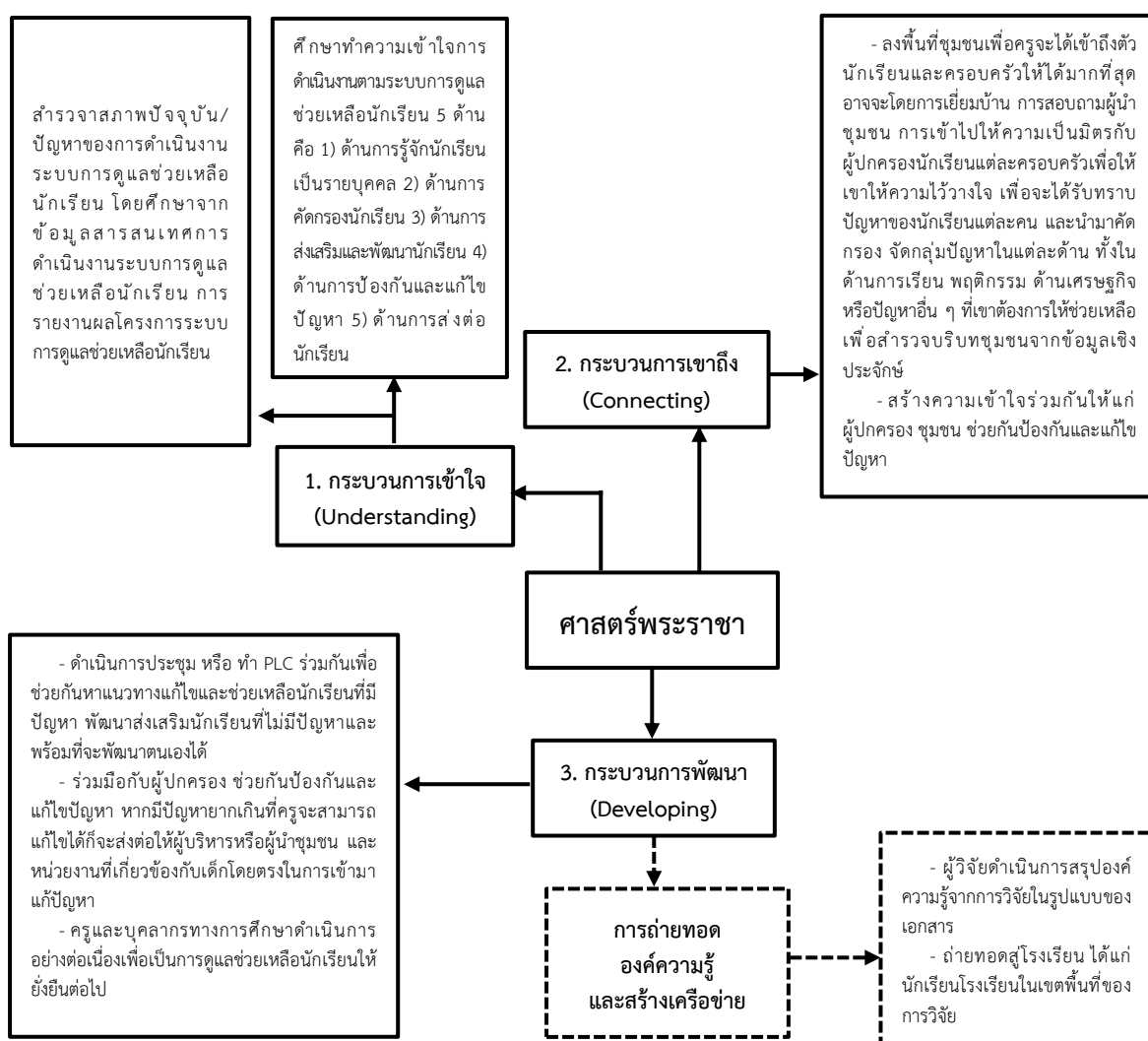
3.2) ร่วมมือกับผู้ปกครอง ช่วยกันป้องกันและแก้ไขปัญหา หากมีปัญหายากเกินที่ครูจะสามารถแก้ไขได้ก็จะส่งต่อให้ผู้บริหารหรือผู้นำชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยตรงในการเข้ามาแก้ปัญหา

3.3) ครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ยั่งยืนต่อไป

4) กระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้และสร้างเครือข่าย

4.1) ผู้วิจัยดำเนินการสรุปองค์ความรู้จากการวิจัยในรูปแบบของเอกสาร

4.2) ถ่ายทอดสู่โรงเรียน ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนในเขตพื้นที่ของการวิจัย

ภาพที่ 1 โมเดลการพัฒนาโครงการวิจัยตามศาสตร์พระราชาในการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ใน

ระดับมาก ดังนั้นควรมีการส่งเสริมพัฒนาคณะกรรมการดำเนินงานให้เกิดความรู้ความเข้าใจด้านทักษะในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ส่งเสริมความเข้าใจให้กับผู้ปกครองเพื่อความเข้าใจในการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มากขึ้น

9.1.2 จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวิเคราะห์รายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และในด้านการส่งต่อ มีค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นควรมีการจัดดำเนินการอบรมให้ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อการส่งต่อนักเรียน และมีการชี้แจงให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญของการส่งต่อ โดยการส่งจดหมายเชิญประชุม แจ้งกำหนดการ และผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน รวมทั้งประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญหรือองค์กรภายนอกเพื่อให้มีการช่วยเหลือดูแลนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

9.1.3 จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่ามัธยฐานเลขคณิตอยู่ในระดับต่ำสุด ดังนั้นควรให้ความสำคัญในเรื่องการคัดกรองนักเรียน ควรมีการประชุมครูเพื่อร่วมกำหนดเกณฑ์การคัดกรองในการจัดกลุ่มนักเรียน ให้สามารถแยกกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาได้อย่างชัดเจน เพื่อนำไปสู่การช่วยเหลือนักเรียน และควรมีการบันทึกและรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นภาพรวมของโรงเรียน เพื่อจัดทำสารสนเทศผลการคัดกรองนักเรียนทุกระดับจัดเก็บอย่างระบบ

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เมื่อทราบข้อมูลได้มีการประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหานักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ควรจัดประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครอง เพื่อหาแนวทางแก้ไขและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเป็นรายบุคคล รวมถึงรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อให้ทราบข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้น และนำมาใช้ประกอบในขั้นตอนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

9.2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นำผลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก และแบบสัมภาษณ์เด็ก เพื่อให้ได้การคัดกรองนักเรียนที่เป็นระบบและ ไม่ซ้ำซ้อน และนำผลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียน

9.2.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา พบว่า การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เข้าถึงนักเรียนด้วยการจัดกิจกรรมก่อนเรียน (Homeroom) อย่างสม่ำเสมอ อยู่

ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนให้สอดคล้องต่อนโยบายสถานศึกษา มีความหลากหลายและเหมาะสม จัดกิจกรรมก่อนเรียน (Homeroom) เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน การดูแลเอาใจใส่นักเรียน ทั้งนี้การเข้าถึง นักเรียนด้วยกิจกรรม (Homeroom) เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่สถานศึกษานิยมใช้ในการช่วยเหลือนักเรียนใน เรื่องต่าง ๆ ทั้งการเรียนและชีวิตทุกด้าน

9.2.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่า การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาในการช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน อยู่ ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ควรมีวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหา ในการช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน ให้ความเอาใจใส่นักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา นั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้ง การป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาของนักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่ และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียน เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

9.2.5 ด้านการส่งต่อ พบว่า การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า ติดตามผลการส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหาร ครูประจำ ชั้น และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ควรดำเนินการติดตามผลการส่งต่อเป็นระยะ ๆ และขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง ในการติดตามอย่างใกล้ชิด

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

9.3.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการนำศาสตร์พระราชาใช้ในการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน

9.3.2 ควรมีการศึกษากลยุทธ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยศาสตร์พระราชา

9.3.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาการนำศาสตร์พระราชาใช้ในการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10. เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการขับเคลื่อนสืบสานศาสตร์พระราชา สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ. (2560). **ศาสตร์ พระราชาที่ทรงพระราชทานทั้งพระราชดำริและพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพมหานคร : สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ.
- จรินทร์ ชุนาภา. (2564). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยนครราชสีมา.

- จันจิรา ไชยรัตน์ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2561). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 12. การประชุมวิชาการระดับชาติ “วลัยลักษณ์วิจัย” ครั้งที่ 10. วันที่
27-28 มีนาคม 2561. 1-8.
- ชวาลา ไชยฤทธิ์. (2561). การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชสำหรับการปฏิบัติงานชุมชนของสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (2563). ศาสตร์พระราช. เชียงใหม่ : ศูนย์ศึกษาศาสตร์พระราชเพื่อ
การพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รุ่งนภา สุขสำแดง. (2563). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศาลินา บุญแก้ว และ นันทกาญจน์ ชินประพันธ์. (2557). การถอดบทเรียนและวิเคราะห์อัตลักษณ์
ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สถานศึกษา
พอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์. (2565). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา.
กาฬสินธุ์ : ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกาฬสินธุ์.
- สมถวิลรัตน์ อาชาติ. (2560). สภาพและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน: กรณีศึกษา
โรงเรียนพานทองสาธิตนุถัมภ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.
วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร. 10(2). 146-162.
- สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา. (2551). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.
2551. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา.
- สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร :
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2565). คู่มือการปฏิบัติงานศูนย์การศึกษาพิเศษ. ราชบุรี :
ธรรมรักษ์การพิมพ์.
- สุธิดา พงษ์สวัสดิ์. (2561). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี.
วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 10(2). 55-62.
- สุบัน พรเวียง. (2557). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คืออะไร. สืบค้นเมื่อ 12 สิงหาคม 2565.
จาก http://bannongmaetaeng.com/data_86842

11. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะความอนุเคราะห์จากทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูเบศร และคณาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจน เจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้คำแนะนำเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไข อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัยทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณคณะกรรมการทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจรูปแบบ แก้ไขรูปแบบ และรูปเล่ม จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณผู้บริหารและบุคลากรทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการให้ข้อมูลและการเก็บข้อมูลในการค้นคว้าวิจัย จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ ครอบครัว และผู้มีอุปการะคุณทุกท่านที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนกระตุ้นเตือนและเป็นกำลังใจตลอดมา